

Osamnaesta lekcija • Lesson Eighteen

❖ A1

• 19

GRAMATIKA

1. Zaokružite sve glagole u pjesmi.

- prva strøfa: **snìvaju, plivaju**
druga strøfa: **skrìvaju, mrè, mòtri, bìvaju, crìneći se** [verbal adverb]
treća strøfa: **je, slùte se, ùtonu**
četvrtà strøfa: **šapče, je**

2. Odrèdite šta je subjekt svake rečenice ili fraze.

- prva strøfa: **oblaci snìvaju, sjene plivaju**
druga strøfa: **màgle skrìvaju, sunce mrè i mòtri, vrbe (kòje se crìne) bìvaju**
treća strøfa: **sve je, ceste se slùte dok ne ùtonu**
četvrtà strøfa: **jablan šapče i je sàmac**

(Note: the subjects are italicized, and their verbs given for reference.)

3. Podvùcite svaku pojavu instrumentalàla.

- prva strøfa: **(nad) tàmnim gòrskim strànama
(plivaju) rijèkom, žùtom rijèkom
(među) golim grànama**
druga strøfa: **(crìneći se) crním vranama**
četvrtà strøfa: **(šapče) lisjem suhijem, mrakom gluhijem**

4. Kòja rečenica pòčinje s fràzom u akuzativu?

- prva strøfa: **Olovne i tèške snove (snìvaju)**

PITANJA

Nè nude se òdgovori za slobodnè zadàtke kao što je òvaj.

❖ A2

• 20

PITANJA

Nè nude se òdgovori za slobodnè zadàtke kao što je òvaj.

MATOŠ I UJEVIĆ

 Prevèdite na èengleski.

Antun Gustav Matoš was born in 1873 in Tovarnik, a small town near Šid in Srijem. At 19 he fled to Serbia so as not to serve in the Austro-Hungarian army. He spent the next three years in Belgrade playing the cello, training pupils and students, and working as a journalist and writer. He left Belgrade, however, having offended other writers with his merciless criticism, and moved to Paris where he lived for five years. Wherever he was, he wrote essays, poems and tales, and published them in various periodicals in both Croatia and Bosnia. He missed Zagreb, but since the Austro-Hungarian government still considered him a fugitive, he was not able to return right away. Thus after leaving Paris he spent an additional four years in Belgrade. He finally returned to Zagreb in 1908, where he lived until his death in 1914. A.G. Matoš won fame for his essays and poems, and especially his sonnets. Soon after his return to Zagreb he became the leading cultural figure. He is considered the first modern Croatian poet. In the years preceding his death a group of Zagreb poets and writers gathered around him, among whom was Tin Ujević.

Augustin Ujević (1891-1955), known by his nickname Tin, was a native of Dalmatinska Zagora. He made the acquaintance of Matoš while he was a student in Zagreb. At first they were close friends, but then they came into fierce conflict and parted as rivals. Ujević never completely got over his rivalry with Matoš even though he outlived him by more than 40 years. Ujević was also known for changing residence frequently. He went to Paris in 1913 and stayed there until the end of World War I, working as a translator and a writer. While there, he lived a bohemian life and barely managed to make ends meet: he returned to Zagreb in 1919. After that he moved to Belgrade which he used as a base for his travels until 1930, when he moved to Sarajevo. He returned to Zagreb only on the eve of World War II. During the NDH period he took on work as a translator of newspaper articles and, correspondingly, was paid by the fascist government. After the war, the communists punished him for collaboration with the occupying forces, and prohibited him from publishing any of his own poems or other writings for a period of five years. During this time, therefore, he devoted himself to translation, primarily from the French and English. Even today his translations of Whitman, Poe, Conrad, Proust and Sartre are read. Even after he had fallen ill with throat cancer, he continued to translate Proust from his hospital bed up to his last days. During his lifetime he published five volumes of poetry. Pupils and students in Croatia still learn his poems by heart.

 VJEŽBE

B1

Naučite òve dvije pjesme napamet.

B2

Prepričajte vježbe 7A1, 7A2, 7A3, 7A4, 8A3, 8A4 u parovima.

Nè nude se òdgovori za slobodnè zadàtke kao što je òvaj.

B3

Prevèdite na B, pa onda nàpravite jèdnu reèènicu od òve dvije, kòristeći se vèznikom kòji.

1. Baltazar je profesor. Izùmio je lèti-kapu.
Baltazar je profesor, kòjì je izùmio lèti-kapu.
2. Baltazar-gràd je gràd. U tom gràdu se riješi svako pìtanje.
U tom gràdu je svako pìtanje riješeno.
Baltazar-gràd je gràd u kome je svako pìtanje riješeno.
Baltazar-gràd je gràd u kome se svako pìtanje riješi.
3. Čòvjak je imao psa. Pas koga je imao bio je pametan.
Čòvjak je imao psa kòjì je bio pametan.
4. Ùjević je pjesnik. On je pjesnik koga čítamo.
Ùjević je pjesnik koga čítamo.
5. Òni su mòji prijatelji. Jùče sam pòmogao svòjim prijateljima.
Òni su mòji prijatelji, kòjima sam jùče pòmogao.

Prevèdite na B, kòristeći se vèznikom kòji.

6. Je li tò žena kòjòj si jùče govòrio?
7. Iz kòjih gradova pùtuješ?
8. Odgovàrali su pìsmima kòja su pìsali jèdni drugima.
9. Izašla je iz sobe u kòjoj je stàjala.
10. Muž je òstavio ženu kòju je vòlio.

B4

Odgovòrite na òva pìtanja kòristeći se vèznikom da bi.

1. Pingvinu Charlieu treba lèti-kapu da bi lètio.
2. Da bi nèstala u istoriju, làžljiva ljepòtica treba zàlupiti vràtimu.
3. Da bi òtišli u nebo, nàrodima treba vjera.
4. Treba gordom jablanu suho lišće da bi šàptao o živòtu.
5. Pjesniku treba ljepòta da bi ùmirao u noći.

6. Da bismo bili spremni za ispit krajem sèmestra, moramo naučiti sve padeže, sva glagolska vremena, i mnogo rijèči.

7. Da nè bih zabòravio B, ili treba da idem u Bosnu ili treba da učim preko ljeta.

DOMAĆA ZADAĆA

C1

Napisite tekst (oko 200 rijèci) o jelu kòje nè volite. Objasnite zašto ga nà volite.

Nè nude se odgovori za slobodne zadatke kao što je ovaj.

C2

Prevèdite svaku prvu rečenicu na engleski, a ostale rečenice na B.

1. a. Run as if you were flying!
b. Treba učiti kao da im je to ispit života.
c. Živi kao da će sutra umrijeti, a uči kao da će živjeti zauvijek - Mahatma Gandhi.
2. a. The two of them have been rivals for years.
b. Njih troje su odlični pjesnici.
c. Njih desetòrica su bila prijatelji.
 Njih deset su bile prijateljice.
 Njih desetoro su bili prijatelji.
3. a. Before returning to Zagreb, both Matoš and Ujević lived in a large number of cities.
b. Poslije toga što je zàlupila vratiima, lèzljiva ljepotica je nèstala u historiju.
c. Prije nego što je pao prohladni mrak, jecalo je zvono.
4. a. Since the fog hid the houses and tower, the road could not be clearly seen.
b. Budući da je iz malog mjesta, nije voljela živjeti u gradu.
c. Pjesnikovo čelo se zarì, budući da će noćas umrijeti od ljepote.
5. a. Whenever we travel by train we always read the newspaper.
b. Gdje god živite, vi ste sa nama.
c. Kome god pišeš, pozdravi ga.
6. a. He didn't care about anything.
b. Stalo joj je do njega.
c. Stalo nam je do njima.
7. a. No matter how much he studied, he never succeeded in learning French.
b. Možeš imati šta god želiš.
c. Pozovi me kad god me trebaš.